

Panel müzakirələr, fərqli layihələr, maraqlı stendlər

COP29-a maraq gündən-günə artır

**COP29 üçüncü gününü
geridə qoydu.**

Dünən həm "mavi",
həm də "yaşıl zona"da da-
ha çox qonağın səhərdən
başlayaraq olduğunu müşa-
hidə etdik. Səhərdən başla-
yaraq hər iki zonanın pa-
vilyonlarında gündəlik
programma uyğun müxtəlif
mövzularda panel müzakirələr,
sessiyalar keçirildi.

Növbəti il BMT-nin İqlim Dəyişmələri Üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransına, yəni COP30-a evsahibliyi edəcək Braziliya pavilyonunda təşkil olunan sessiyalar daha çox diqqəti cəlb etdi. "Yaşla keçid" də sənayenin rolü, Enerjiyə keçid sektorunda sığortanın rolü, Karbon bazarı və Braziliyada məşələrin bərpası, minik avtomobilərinin dekarbonizasiyası, Dayanıqlı gələcək üçün bioiqtisadiyyat, Braziliya COP30 istiqamətində və digər mövzulara həsr edilən panel müzakirələrdə iştirak etdik.

Braziliyanın ətraf mühit və davamlılıq meneceri Davi Bomtempo dedi ki, ölkəsi sənayesinin imkanlarından istifadə edərək yeni əlaqələr yaratmaq və sənayenin karbon iqtisadiyyatından necə yararlandığını göstərmək üçün COP29-da iştirak edirlər. O qeyd etdi ki, COP28 və COP29-da qoyulan məsələlər eynidir, ancaq fərqli səviyyələrdədir. "Biz bu problemlərlə tam şəkildə məşğuluq. COP29-da maliyyələşmə əsas müzakirə mövzusudur. Çünkü çoxlu maliyyə mənbələrinə ehtiyac var. Hazırda biz inkişaf etmiş ölkələrin inkişaf etməkdə olan ölkələri necə maliyyələşdirəcəyini müzakirə edirik. Azərbaycan, Braziliya və bütün digər bu kimi ölkələrin maliyyələşmə ilə bağlı dəstəyə sahib olması çox vacibdir", - deyə menecer əlavə etdi.

Noyabrın 13-də COP29 çərçivəsində "mavi zon"ada keçirilən mühüm tədbirlərdən biri də inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətlərinin (SIDS) Sammiti oldu. Tədbirdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev müstəmləkə keçmişən ölkələri kiçik ada dövlətlərinə yardım etməyə çağırıldı. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, COP29-a evsahibliyi edən ölkə olaraq, Azərbaycanın inkişaf edən kiçik ada ölkələri ilə əməkdaşlığı daha yüksək səviyyəyə qalxıb. "Onların səsi bu gün qlobal səhnədə eşidilməlidir. Həmin ölkələrin üzləşdiyi problemlərin aradan qaldırılması Azərbaycanın COP29-da göstərdiyi səylərin mərkəzindədir", - deyə dövlət başçısı bildirdi.

"Yaşıl" və "mavi zona"larda yaradılan "Ticarət və Investisiya Evi" stendlərində Azərbaycanın əlverişli işgüzar mühiti və investisiya layihələri barədə məlumat verilir, müxtəlif görüş və tədbirlər keçirilir. İqtisadiyyat Nazirliyi və strukturuna daxil olan qurumların təşkilatçılığı

ilə müxtəlif tədbir və görüşlər təşkil edilir, Azərbaycanın işgüzar mühiti, investorlara göstərilən dəstək mexanizmləri, investisiya layihələri barədə məlumatlar verilir.

"Yaşıl zona"da yerləşən "Extreme Hangout" təlim otağında Okeandakı plastiklər və təmiz dizaynın gələcəyi, Təkcə karbon deyil: Nəyə görə dünya avia kondensasiya izinə qarşı iqlim hərəkatına qoşulmalıdır?, Okean iqlim dəyişikliyinin həlli ki mi, Həyatımızı təmin edən suyun iqtisadiyyatı və digər mövzularda müzakirələr keçirildi. Sessiyalarda okeanları necə qorumaq, tullantılar dan təmizləmək, iqlim dəyişikliklərinin okean suyuna təsirləri, buzlaqların əriməsi, təmiz su məsələləri ətrafında interaktiv müzakirələr aparıldı.

Yaşıl zonada pavilyonların bəzilərinə uşaqların da marağının yüksək olduğu diqqətimizi çəkdi. Heydər Əliyev Fondu və Türkiyənin Sıfır Tullanti Fondunun birləşmə pavilyonu - COP29-da Həmreyylik Mərkəzində məlumat lövhələri yerləşdirilib. Ərazidə videolar vasitəsilə tullantıların idarə olunması ilə bağlı məlumat verilir. Eyni zamanda uşaqlar üçün maarifləndirici oyun zonası ayrılib ki, bu da bacaların diqqətini cəlb edir. Bununla kiçik ziyarətçilər həm öyrənir, həm də vaxtlarını əyləncəli keçirirlər.

Azərbaycanın uğurla evsahibliyi etdiyi COP29 bu gün dördüncü gününə start verir. Bakıya gələn xarici qonaqlar tədbirdə yüksəksəviyyəli təşkilatçılıqdan və qonaqpərvərlikdən məmənunluqlarını ifadə edirlər.

Ümumilikdə Bakının COP29-da irəli sürdüyü təşəbbüsler yüksək qiymətləndirilir və bu yönə nəticələrin əldə olunacağına ümidiər böyükdür.

Qeyd edək ki, 5-11 noyabr tarixlərində konfrans öncəsi ilkin sessiyalar və konfransın ilk günləri ərzində tədbir məkanı və müxtəlif nəqliyyat qoşaqları arasında xüsusi marşrutlar üzrə fəaliyyət göstərən autobuslar vasitəsilə 58000-dən çox iştirakçının hərəkəti təmin edilib. Qurumların operativ koordinasiyası və paytaxt yollarında nəqliyyat axınının peşəkar tənzimləmə nəticəsində COP29 iştirakçıları yüksəkkeyfiyyətli nəqliyyat xidmətləri ilə təmin edilib.

**Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"**